

Kraków , we wrześniu 1947

BIULETYN INFORMACYJNY Nr. 8

ze wrześniem

17. Polskie P. edrukowe znaczki lotnicze z r. 1947

Rozporządzeniem Ministerstwa Poczty i Telegrafów z dnia 30 maja 1947 r. Nr. AG. 421 został zamówiony przedruk pozostałości wycofanych już w 1945 r. z obrotu znaczków po 25 i 50 gr wykonanych w firmie Goznak w Moskwie a nadesłanych do Polski z końcem 1944 i w pierwszej połowie 1945 r.

Wymienione zamówienie dotyczyło przedruku : 1/ znaczków z godłem państwa / orłem / wartości 25 gr w półarkuszach / po 50 sztuk / w kolorze ciemnobrunatnym / pomidorowym / matowym na znaczki lotnicze wartości po 50 zł w ilości 410.000 sztuk ; 2/ znaczków z godłem państwa po 25 gr w półarkuszach w kolorze czerwonym błyszczącym na znaczki lotnicze po 50 zł. w ilości 120.000 sztuk oraz 3/ znaczków z godłem państwa po 25 gr. w całych arkuszach / po 100 sztuk / w kolorze czerwonym błyszczącym na znaczki lotnicze po 50 zł w ilości 140.000 sztuk.

Ponieważ nadesłane znaczki po 100 sztuk i półarkusze po 50 sztuk posiadały marginesy o jednakowej szerokości, przeto musiano je przed drukiem usunąć tak, aby znaczki jednakowo trzymały na formę przedrukową, celem uniemożliwienia powstawania poprzaszewanych nadruków. Ponieważ dalej większość nadesłanych znaczków była w półarkuszach po 50 sztuk, przeto ze względów technicznych a mianowicie umożliwienia automatycznego podkładania bezmarginesowych półarkuszy na formę drukarską, użycia tylko jednej formy drukarskiej dla wszystkich tych znaczków oraz odpowiedniego wmontowania jej w maszynę drukarską, zdecydowano się cały nadesłany zapas znaczków po 25 gr przedrukowywać w półarkuszach po 50 sztuk.

Stosownie do polecenia Ministerstwa P. i T. Dyrekcja Okręgu Poczty i Telegrafów w Krakowie zwróciła się o wykonanie projektów nadruku do artysty Józefa Wilczyka, który też wykonał na dostarczonych mu pięciu znaczkach po 25 gr pięć różnych projektów nadruków. Po aprobacie Ministerstwa P. i T. akceptowany projekt nadruku został wykonany jeszcze raz przez art. J. Wilczyka w naturalnej wielkości na białym papierze a firma " " Fototechnika " Piotra Kuda w Krakowie sporządziła z niego cynkową prametrycę. Tę prametrycę wykonano w Drukarni Narodowej w Krakowie 50 odbitek na białym błyszczącym papierze, które nalepiono na półarkuszu tych znaczków po 25 gr. dały planszę do wykonania pełnej formy cynkowej do przedruku półarkuszy tych znaczków.

Z tej planszy półarkuszkowej sporządzona forma cynkowa przez firmę " Fototechnika " do przedruku półarkuszy znaczków została w Drukarni Narodowej zmontowana na odpowiednio grubą podkładkę ołowiową a następnie celem lepszego dostosowania do półarkuszy znaczków pocięta na 10 kłizek obejmujących nadruki :

Kliska :	Nadruk :	Kliska :	Nadruki:
I.	1, 2, 11, 12	VI.	21, 22, 31, 32, 41, 42
II.	3, 4, 13, 14	VII.	23, 24, 33, 34, 43, 44
III.	5, 6, 15, 16	VIII.	25, 26, 35, 36, 45, 46
IV.	7, 8, 17, 18	IX.	27, 28, 37, 38, 47, 48
V.	9, 10, 19, 20	X.	29, 30, 39, 40, 49, 50

A zatem ostateczna forma przedrukowa składała się z dziesięciu kliszek cynkowych, z których pięć górnych obejmowało po cztery nadruki z pierwszych dwu rzędów poziomych półarkusza, a dalszych pięć dolnych kliszek po 6 nadruków z dalszych trzech rzędów poziomych półarkusza znaczków, a cała forma 50 nadruków.

Formy tej użyto do przedruku znaczków po 25 gr tak wykonanych rotograwurą o wymiarze rysunku 22,3 x 33 mm w barwie czerwonej błyszczącej, jak i wykonanych typografią o wymiarze 22,8 x 33,5 mm. w barwie brunatnoczerwonej / pomidorowej /. Mimo bowiem różnic w wymiarze rysunków znaczków wielkość arkuszy jest przy obu wykonaniach identyczna, albowiem odstęp między znaczkami wykonanymi rotograwurą o wymiarze 22,3 x 33 mm. są większe niż między znaczkami wykonanymi typografią o wymiarze 22,8 x 33,5 mm.

Z tego też wynika, że do wykonania arkuszy znaczków w firmie Goznak w Moskwie użyto dwóch plansz: osobnej dla arkuszy znaczków wykonanych rotograwurą i drugiej dla arkuszy znaczków wykonanych typografią. Plansze te różniły się odstępami między poszczególnymi znaczkami w arkuszu.

Główna Składnica Materiałów Pocztowych w Warszawie nadesłała do przedruku następującą ilość znaczków po 25 gr.:

a/ czerwonych, błyszczących wykonanych rotograwurą o wymiarze rysunku 22,3 x 33 mm. 5.797 półarkuszy po 50 sztuk czyli 289.850 sztuk znaczków oraz

b/ brunatnoczerwonych / pomidorowych / matowych, wykonanych typografią o wymiarze rysunku 22,8 x 33,5 mm. 7.927 półarkuszy po 50 sztuk, czyli 396.350 sztuk znaczków.

Przedruk znaczków po 25 gr. czerwonych błyszczących wykonanych rotograwurą o wymiarze rysunku 22,3 x 33 mm. odbył się w dniach 1, 2 i 4 sierpnia 1947 r. Do przedruku wydano 5.797 półarkuszy = 289.850 sztuk / z czego otrzymano 5.565 półarkuszy / 278.250 sztuk / dobrych na nową wartość 50 zł. przedrukowanych znaczków oraz 232 półarkuszy / 11.600 sztuk / makulatury. Wszystkie znaczki z odwróconymi nadrukami zaliczone do makulatury wysegregowano i w ilości 20 półarkuszy t.j. 1000 sztuk przekazano do Muzeum Poczty i Telekomunikacji. Stąd też o ile by się te znaczki ukazały z odwróconymi nadrukami - to mogą być tylko fałszerstwa na co szczególną uwagę zwracam wszystkim zbieraczom "osobliwości".

Nadto z makulatury przekazano dla Muzeum P. i T. 1 arkusz i 5 sztuk znaczków z projektami nadruków J. Wilczyka a resztę makulatury w ilości 210 półarkuszy i 45 sztuk znaczków t.j. łącznie 10.545 znaczków Głównej Składnicy do zniszczenia.

Przedruk znaczków po 25 gr. brunatnoczerwonych matowych / pomidorowych / wykonanych typografią o wymiarze rysunku 22,8 x 33,5 mm. odbył się w dniach 5, 6 i 7 sierpnia 1947. Do przedruku wydano 7.927 półarkuszy t.j. 396.350 sztuk tych znaczków, z czego otrzymano 7.646 półarkuszy t.j. 382.300

sztuk znaczków dobrych oraz 281 półarkuszy / 14.050 sztuk znaczków / makulatury. Z makulatury tej przeznaczono dla Muzeum P. i T. wszystkie znaczki z odwróconymi nadrukami w ilości 8 półarkuszy t.j. 400 sztuk oraz 4 półarkusze innych osobliwości, resztę zaś w ilości 269 półarkuszy / 13.450 sztuk znaczków / przekazano do Głównej Składnicy w Warszawie do zniszczenia. Tak więc i osobliwości tego znaczka w postaci odwróconych nadruków nie może być oryginalnych w handlu.

Znaczki lotnicze po 40 zł.

Przedruk pozostałości znaczków po 50 gr ciemnozielonych, z widokiem fragmentu pomnika Grupałdu w Krakowie, wykonanych rotograwurą w firmie "Goznak" w Moskwie, został zarządzony również poprzednio wymienionym rozporządzeniem z 30 maja 1947. w ilości 1.220.000 szt. Nowa wartość tych znaczków miała wynosić 40 zł a w nadruku po skróceniu poprzedniej wartości 50 gr miał być umieszczony napis "LOTNICZE".

Projekt przedruku wykonał art. Józef Wilczyk, a po aprobacie prematrycę obejmującą jeden sprobowany nadruk wykonała firma "Fototechnika". Prematrycę tę sporządzono w Drukarni Narodowej 100 odbitek, które nalepiono na jednym całym arkuszu znaczków po 50 gr dając planszę do sporządzenia formy przedrukowej dla całego arkusza o 100 znaczkach. Formę tę wykonała w cynku również firma "Fototechnika".

Mimo przygotowania formy o 100 nadrukach do przedruku użyto tylko połowę jej obejmującą 50 nadruków to za względu technicznych spowodowanych nakładem arkuszy na formę drukarską.

Ostateczną tę formę obejmującą tylko 50 nadruków dla półarkuszy tych znaczków rozcięto jeszcze na cztery kliszki obejmujące następujące nadruki półarkusza :

Kliszka :	Nadruki :	Kliszka :	Nadruki :
I.	1 - 5, 11 - 15, 21 - 25.	III.	31 - 35, 41 - 45
II.	6 - 10, 16 - 20, 26 - 30	IV.	36 - 40, 46 - 50

A zatem ostateczna forma przedrukowa dla półarkuszy składa się z czterech kliszek, z których dwie górne obejmujące po 15 nadruków wytłaczały nadruki na trzech poziomych rzędach półarkusza a dwie dolne, obejmujące po 10 nadruków odbijały nadruki na dwóch dolnych poziomych rzędach półarkusza.

Przedruk znaczków po 50 gr. na nową wartość 40 zł. odbył się w dniach od 9-tego do 20-tego sierpnia 1947 r.

Główna Składnica Materiałów Pocztowych w Warszawie nadesłała do przedruku 24.599 półarkuszy i 49 sztuk znaczków t.j. 1.229.999 sztuk znaczków po 50 gr. Przy przedruku otrzymano 23.446 półarkuszy / t.j. 1.172.300 sztuk / przedrukowanych dobrych znaczków oraz 1.153 półarkuszy i 49 sztuk / t.j. 57.699 sztuk / makulatury przedrukowej. Z makulatury tej wysłano do Muzeum P. i T. 13 półarkuszy / 650 sztuk / znaczków z odwróconymi nadrukami oraz inne półarkusze / 150 sztuk /. Do zniszczenia przekazano Głównej Składnicy 56.899 sztuk makulaturowych znaczków.

Wykonaniem tych nadruków zostały już prawdopodobnie wyczerpane ostatnie pozostałości znaczków drukowanych w firmie "Goznak" w Moskwie w latach 1944 i 1945.

II. W sprawie uregulowania wymiany znaczków z zagranicą.

Zagadnienie wymiany znaczków z zagranicą budzi wśród amatorów filatelistów zrozumiałe zainteresowanie. Polskie Towarzystwo Filatelistyczne w ścisłym kontakcie z Warszawskim Towarzystwem Filatelistów czyni wszelkie starania i zabiegi, aby doprowadzić do unormowania sprawy wysyłki znaczków zagranicę, zgodnie z interesem Skarbu Państwa i filatelistyki polskiej, możliwie najrychlej. Każdy dzień zwłoki przynosi dla naszego gospodarstwa narodowego poważne straty, opóźniając penetrację naszą w tej dziedzinie na rynkach zagranicznych i otwierając pole zagranicy dla zainteresowań filatelistów znaczkami innych państw zagranicznych, które wcześniej doceniły korzyści ekonomiczne eksportu znaczków. Polskie Towarzystwo Filatelistyczne oddawna reprezentuje pogląd, że eksport znaczków polskich zagranicę, musi być kierowany przez Władze Skarbowe, przy współdziałaniu czynników społecznych reprezentowanych przez Towarzystwa Filatelistyczne istniejące w Polsce. Wszelka luzna wymiana znaczków z zagranicą przez poszczególnych filatelistów, jako niekontrolowana, musi być uznana za szkodliwą dla interesu gospodarczego państwa i jest eliminowana jako taka z praktyki.

Kilkakrotna nasza interwencja w tej sprawie w Warszawie u Czynników międzynarodowych doprowadziła już do pewnych ustaleń; mianowicie niebawem Komisja Dawizowa na specjalną uchwałę upoważnić legalnie istniejące Towarzystwa Filatelistyczne do wysyłania znaczków zagranicę, na zlecenie swoich członków w ilości dla jednej osoby dwóch przesyłek miesięcznie wartości po 2.500 zł.

O technice przeprowadzania wymiany, na tej drodze, zawiadomimy Członków Towarzystwa, możliwie najrychlej, po powzięciu decyzji przez kompetentne Władze.

III. Nowi Członkowie.-

- Ob. Rosinski Rudolf, Kraków- Podzamcze 26
- " Jakubowski Franciszek -Kraków, Rydla 5
- " Bunda Józef, - Wrocław, ul. Krzycka 1
- " Lenczyk Aleksander - Wrocław, Plac biskupa Nankiera 5
- " Michalik Otton - Cieszyń, Plac Kościelny 6, II p.
- Ob. Barczewski Władysław - Wrocław, Kościuszki 178 I p.
- " Czapla Czesław, Insp. Okr. " Spółem " -Wrocław
Kluczborska 29 II p.
- " Kaczmarek Zygmunt - Wrocław, ul. W. Cybulskiego 15 a
- " Grabarski Henryk - Szczecin - Pogoda, Brodzińskiego 92

IV. Komunikaty Towarzystwa.-

1/ Zebrania członków Towarzystwa odbywają się w każdy czwartek o godzinie 16-tej w lokalu przy ul. Grodzkiej 26 I.p. Przydzielane przez Ministerstwo Poczt i Telegrafów znaczki bieżących emisji Polskiemu Towarzystwu Filatelistycznemu wydawane są Członkom w każdy czwartek po 1-szym i 15-tym.-

2/ Wobec zaszłych wypadków zwracania się Członków zamiejscowych z zamówieniem do Zarządu Towarzystwa o zakup znaczków do zbiorów Zarząd Towarzystwa podkreśla, że handlem znaczków ani pośrednictwem w nabywaniu znaczków się nie zajmuje.

3/ Ob. Kazimierz Redwanski, Krakow Sarago 11 poszukuje znaczków z oznaczeniem Nr. nakładu i walca.

4/ "Kupiec Polski" organ Wojewódzkiego Związku Zrzeszeń Kupieckich w Krakowie w Nr. 9 z września b.r. w rubryce Sprawy Skarbowo-podatkowe podaje do wiadomości następujący artykuł :

" Opieczetowania Skłispów filatelistycznych przez Ochronę Skarbową "

W sierpniu b.r. na terenie całego Kraju Główny Inspektorat Ochrony Skarbowej podjął znaną akcję przeciwko filatelistom i to tak kupcom jak amatorom.

W tej chwili jesteśmy w stanie wyjaśnić podłoże tej akcji. Powodem wszczęcia tej akcji był nagminnie - zdaniem Ochrony Skarbowej - występujący objaw jaskrawo niskich zeznań podatkowych w tej branży.

Znaczki pocztowe nie zostały skonfiskowane, a zajęte dla sporządzenia remanentów, przy czym Brygady Ochrony Skarbowej - ze względu na wysoką wartość zajętych remanentów - otrzymały polecenie zachowania szczególnej staranności i spisania remanentów z udziałem biegłych oraz lustratorów społecznych.

W stosunku do niektórych firm Ochrona Skarbową jest w posiadaniu wiadomości o dokonywaniu nielegalnych transakcji, przeważnie sprzedaży za waluty obce, w stosunku do niektórych firm postawiony będzie zarzut udziału w przemyśle.

Wedle wyjaśnienia Komisji Dewizowej z punktu widzenia reglamentacji dewizowej, wszelkiego rodzaju znaczki pocztowe krajowe i zagraniczne, bez względu na to, czy znajdują się w ustawowym obiegu i czy są zagranicą, traktować należy jako "quasi znaki pieniężne", którymi każdy obrót z zagranicą wymaga zezwolenia Komisji Dewizowej.

Wszelkie znaczki pocztowe krajowe i zagraniczne stemplowane, są towarami i w stosunku do nich obowiązują ogólne przepisy o dokumentacji nabycia, włącznie z obowiązkiem kupca identyfikowanie dostawców. W stosunku do znaczków stemplowanych, ma zatem wobec tego zastosowanie powszechnie obowiązujący ogólny zakaz przywozu i wywozu.

Ponieważ naszym zdaniem powyższe stanowisko Komisji Dewizowej co do traktowania wszelkiego rodzaju znaczków niestemplowanych, jako quasi znaków pieniężnych, nie znajduje podstaw w obowiązujących przepisach dewizowych. Naczelna Rada Z.K.P. wystąpiła o uzyskanie nierodajnego wyjaśnienia w tej sprawie z Ministerstwa Skarbu.

5/ Dr. W.E. Mercinowski, Moskwa 2, ul. Hajkowskiego 7/1 kw.43.U.S.S.R. pragnie wymienić naklejone na listach znaczki okolicznościowe sowieckie na znaczki okolicznościowe polskie. Pisać po polsku, rosyjsku lub niemiecku.

6/. W Szczecinie zmarł Ob. Grabarski Herbert Alojzy, członek Polskiego Towarzystwa Filatelistycznego.

